

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

žalobkyně: X
bytem X
zastoupena advokátem JUDr. Josefem Kopřivou
sídlem Vodičkova 709/33, Praha 1

proti

žalovanému: ředitel Hasičského záchranného sboru Libereckého kraje
sídlem Barvířská 29/10, Liberec

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 1. 2020, č. j. X

takto:

- I. Rozhodnutí ředitele Hasičského záchranného sboru Libereckého kraje ze dne 9. 1. 2020, č. j. X, se pro nezákonnost zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Josefa Kopřivy.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí ředitelky kanceláře ředitele Hasičského záchranného sboru Libereckého kraje ze dne 10. 10. 2019, č. j. X, jímž bylo rozhodnuto o povinnosti žalobkyně uhradit škodu na majetku ČR - Hasičského záchranného sboru Libereckého kraje ve výši 7 139 Kč, za niž v důsledku ztráty mobilního telefonu X odpovídá podle § 97 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“). Ve výrokové části rozhodnutí žalovaný dále konstatoval, že žalobkyně je povinna zaplatit uvedenou částku ve lhůtě do 31. 5. 2020.
2. V napadeném rozhodnutí žalovaný nejprve zrekapituloval obsah rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a spisového materiálu. Z něj vyplývá zejména to, že dne 24. 1. 2019 žalobkyně podepsala hlášenku o vzniku škody, jejímž obsahem je ohlášení škody v důsledku ztráty svěřeného služebního mobilního telefonu X. Ke ztrátě mělo dojít dne 20. 1. 2019 asi v 19.55 hodin při cestě přeplněným metrem na fotbalový zápas v Barceloně ve Španělsku, kdy měl být telefon žalobkyni odcizen ze zapnuté kapsy její bundy. Dne 1. 8. 2019 bylo žalobkyni oznámeno zahájení řízení o náhradě škody, dne 5. 9. 2019 se ve věci konalo ústní jednání. Žalobkyně se k věci vyjadřovala, popisovala, že ke krádeži došlo, když jela s bratrem přeplněným metrem na fotbalový zápas. Krádež následně nahlásila španělské městské stráž (X), o čemž předložila protokol v katalánštině. Předložila také fotografie bundy, z níž byl telefon odcizen, a svou fotografii z tehdejšího fotbalového zápasu. Správní orgán I. stupně měl zjištěno, že telefonní číslo žalobkyně bylo aktivní ve Španělsku do 20. 1. 2019, 19.43 hodin.
3. Správní orgán I. stupně na podkladě provedeného řízení konstatoval, že žalobkyně v plné výši odpovídá za škodu vzniklou ztrátou svěřeného mobilního telefonu, a to s ohledem na § 97 zákona o služebním poměru. Dle tohoto ustanovení je zavinění příslušníka presumováno a bezpečnostní sbor není povinen jej prokazovat. Žalobkyně neprokázala, že ke ztrátě došlo zcela nebo zčásti bez jejího zavinění, když v tomto ohledu setrvala pouze v rovině tvrzení. Žalobkyni tedy bylo uloženo zaplatit částku rovnající se ceně telefonu do 31. 1. 2020.
4. S uvedenými závěry se žalovaný ztotožnil, když zdůraznil zvláštnost institutu odpovědnosti příslušníka podle § 97 zákona o služebním poměru. Je to příslušník, kdo je za účelem zproštění odpovědnosti povinen prokázat dostatek péče o svěřený majetek a zachování opatrnosti. Žalobkyně nepředložila žádný důkaz o uložení telefonu do kapsy bundy uzavřené na zip, o čemž nesvědčí fotografie samotné bundy. Listina sepsaná španělskou policií o subjektivním vyjádření žalobkyně dokládá pouze ohlášení podezření z odcizení telefonu. Žalobkyně tedy neunesla své důkazní břemeno. Žalovaný rovněž zpochybnil, že by jednání žalobkyně, jež si dle svého tvrzení dala telefon do kapsy před nástupem do přečpaného metra, bylo opatrné. K odvolací argumentaci rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2011, č. j. 4 Ads 53/2011-59, žalovaný poukázal na to, že v nynější věci není ve správním spise jakákoli opora k prokázání toho, že žalobkyně přijala preventivní opatření a chovala se dostatečně opatrně při péči o svěřený telefon.

V závěru svého rozhodnutí žalovaný pouze korigoval nesprávný odkaz správního orgánu I. stupně na § 95 zákona o služebním poměru a konstatoval naplnění podmínek pro zamítnutí odvolání a potvrzení prvostupňového rozhodnutí.

5. Žalobkyně v podané žalobě nejprve zrekapitulovala dosavadní průběh správního řízení a obsah rozhodnutí správních orgánů. Namítla, že požadavek žalovaného na předložení důkazu o ochraně telefonu v její těsné blízkosti je veden absurdními úvahami, neboť v běžném životě si člověk před nástupem do dopravního prostředku neopatruje důkazní prostředky o bezpečném uložení věci ani nemá zdokumentováno, jak došlo ke krádeži. Žalobkyně stejně jako ve svém odvolání odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2011, č. j. 4 Ads 53/2011-59, v němž nalézá oporu pro svou argumentaci. Pokud žalovaný zpochybnil podobnost tehdy Nejvyšším správním soudem řešené věci s případem žalobkyně, odkázala žalobkyně na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 9. 2010, č. j. 10 Ca 199/2009-26, který byl uvedeným rozsudkem Nejvyššího správního soudu přezkoumáván a z nějž je rovněž zřejmé, že tamější situace byla nyní řešené věci podobná. Důkazní břemeno žalobkyně tak, jak jej pojímá žalovaný, vůbec nelze unést. Žalobkyně nesouhlasí s konstatováním žalovaného, že si nepočínala opatrně. Zloděj ji mohl při ukládání telefonu do kapsy vidět, i kdyby jej tam ukládala na ulici před vstupem do metra. Bunda jiné kapsy pro uložení telefonu neměla. Žalobkyni není zřejmý obsah výkladu ustanovení § 97 zákona o služebním poměru ze strany žalovaného. Rozhodnutí správních orgánů obou stupňů považuje žalobkyně za nezákonná pro porušení § 180 odst. 1, § 181 odst. 2 písm. a) a c) a § 190 odst. 7 zákona o služebním poměru.
6. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný zopakoval důvody, které jsou uvedeny v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalobkyně byla v řízení náležitě poučena, byla navíc právně zastoupena advokátem. Žalobkyně neunesla důkazní břemeno podle § 97 zákona o služebním poměru. Ve správním spise na rozdíl od žalobkyní zmiňované věci řešené Nejvyšším správním soudem chybí opora k závěru o přijetí dostatečných preventivních opatření ze strany žalobkyně. Proto byla žalobkyni uložena povinnost k náhradě škody s lhůtou plnění do 31. 5. 2020. Žalovaný dodal, že žalobkyně ve věci rovněž podala podnět k přezkoumání napadeného rozhodnutí k ministru vnitra. Žalovaný považoval žalobu za nedůvodnou a navrhl její zamítnutí.
7. Napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející soud přezkoumal v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a v mezích uplatněných žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s. ř. s. s tím, že přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s.
8. Podle § 97 odst. 1 zákona o služebním poměru, příslušník odpovídá v plné výši za ztrátu předmětů, které mu svěřil bezpečnostní sbor a on jejich převzetí písemně potvrdil. Podle odstavce 2 téhož ustanovení se příslušník zproští odpovědnosti zcela, popřípadě zčásti, jestliže prokáže, že ztráta svěřených předmětů vznikla zcela nebo zčásti bez jeho zavinění.
9. V daném případě nebylo mezi účastníky sporu o tom, že žalobkyně oproti písemnému potvrzení, které je založeno ve správním spise, převzala předmětný mobilní telefon, jenž byl následně ztracen, čímž vznikla řešená škoda. Podstata věci tkví v posouzení okolností

ztráty svěřeného telefonu a učinění závěru ohledně zavinění žalobkyně na této ztrátě. Žalovaný se nemýlí, pokud poukazuje na důkazní břemeno žalobkyně, která má prokázat, že ztrátu nezavinila. Soud nicméně konstatuje, že žalovaný vykládá § 97 zákona o služebním poměru zakotvující důkazní břemeno příslušníka v této otázce příliš striktně, resp. že tvrzením žalobkyně a jí předloženým důkazům nepřikládá dostatečný význam. V důsledku toho pak směřuje argumentace žalovaného k vyprázdnění ustanovení § 97 odst. 2 zmíněného zákona, neboť unesení důkazního břemene, jak si jej představuje žalovaný, je téměř vyloučeno.

10. Žalobkyně adekvátně poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2011, č. j. 4 Ads 53/2011-59, z nějž, stejně jako z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 9. 2010, č. j. 10 Ca 199/2009-26, který byl vydán v téže věci, plyne, že tehdy řešený případ byl po skutkové stránce velmi obdobný nyní řešené věci. Jednalo se o případ, kdy byla v průběhu cesty plným trolejbusem okradena příslušnice bezpečnostního sboru, jejíž odcizený služební průkaz byl uložen v zapnuté kabelce, kterou měla během cesty při sobě. Když následně zjistila, že byla okradena, nahlásila událost bezpečnostnímu sboru, který jí průkaz svěřil, a policii, jež však okolnosti krádeže neobjasnila. Z rozhodnutí je zřejmé, že i po stránce důkazní byla tehdejší situace obdobná, neboť vícero důkazů objasňujících okolnosti krádeže, než jak je tomu v tomto případě, k dispozici z povahy věci nebylo.
11. Nejvyšší správní soud ve zmíněném rozsudku uvedl, že: *„Podle názoru Nejvyššího správního soudu přitom z dokazování provedeného ve správním řízení nic nenasvědčuje tomu, že by krádež byla toliko „údajná“ a neprokázaná. Podobně ze správního spisu nevyplývá, že by jednání žalobkyně bylo lehkovážné a neopatrné. Nejvyšší správní soud naopak našel ve správním spisu oporu spíše pro závěr ředitele Celního úřadu Plzeň, že žalobkyně přijala všechna důvodně předvídatelná preventivní opatření, a tím dostatečně zajistila služební průkaz před jeho ztrátou či odcizením. Důvodnou neshledal Nejvyšší správní soud ani námitku stěžovatele, že k vyvinění žalobkyně nepostačuje pouhý poukaz na údajné zavinění vzniku škody třetí osobou, která měla žalobkyni předměty odcizit. V projednávané věci totiž nejde o pouhé tvrzení žalobkyně, že jí byl služební průkaz s pouzdrém odcizen. Žalobkyně v den krádeže tuto skutečnost řádně oznámila svému nadřízenému služebnímu funkcionáři a rovněž Policii České republiky, která následně případ prošetřovala, aniž se jí podařilo nalézt pachatele. Správní spis přitom neobsahuje žádný důkaz, který by jakkoliv zpochybňoval, že ke krádeži skutečně došlo, proto byly správní orgány povinny vycházet z toho, že bylo prokázáno odcizení služebního průkazu včetně koženého pouzdra třetí osobou tak, jak je popsala žalobkyně. S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že služební funkcionáři nemohli uznat žalobkyni odpovědnou za škodu vzniklou odcizením služebního průkazu a koženého pouzdra, neboť v průběhu správního řízení bylo prokázáno, že k odcizení těchto předmětů došlo, ačkoliv je žalobkyně dostatečně zabezpečila a přijala všechna důvodně předvídatelná preventivní opatření. Žalobkyně tedy v souladu s § 97 odst. 2 zákona o služebním poměru prokázala, že ztráta svěřených předmětů vznikla bez jejího zavinění.“*
12. Také v nynějším případě přednesla žalobkyně hodnověrnou skutkovou verzi, když popsala okolnosti cesty metrem v Barceloně, způsob uložení telefonu a svůj následný postup po zjištění, že telefon jí byl odcizen. Veškeré důkazní prostředky, které měly správní orgány k dispozici, tuto skutkovou verzi žalobkyně podporují, a není proto důvod jí nevěřit. Ve spise je zachyceno, že svěřený telefon byl v předmětný den aktivní ve Španělsku do

podvečerních hodin, žalobkyně předložila svou fotografii ze španělského fotbalového zápasu, kde je zachycena v bundě s kapsami na zip, i detailní fotografie této bundy, předložila zápis španělské městské stráže dokládající, že zde nahlásila odcizení telefonu. Žalobkyně rovněž nahlásila odcizení telefonu bezpečnostnímu sboru, který jí telefon svěřil. Naproti tomu, stejně jako ve výše popsané věci, není ve správním spise žádný podklad, který by žalobkyni přednesenou verzi jakkoli zpochybňoval. Z povahy věci plyne, že okradený člověk obvykle nemá k dispozici exaktní důkazy přesně objasňující průběh a okolnosti krádeže. To je třeba mít na paměti při hodnocení tvrzení žalobkyně a dostupných důkazů.

13. Z uvedeného plyne, že také v tomto případě byly správní orgány povinny vycházet z toho, že bylo prokázáno odcizení mobilního telefonu třetí osobou tak, jak je popsala žalobkyně, jejíž verze působí důvěryhodně a je také v dílčích ohledech v rámci reálných možností důkazně podepřena. Služební funkcionáři nemohli uznat žalobkyni odpovědnou za škodu vzniklou odcizením mobilního telefonu, neboť k jeho odcizení došlo, ačkoliv jej žalobkyně dostatečně zabezpečila uložením do zapnuté kapsy bundy, kterou měla na těle. I v tomto ohledu je nyní řešená věc obdobná shora popsanému případu, kde byla věc uložena v kabelce. Názor žalovaného, že se žalobkyně chovala neopatrně, když ve stanici metra telefon používala a před nástupem do vozu jej uložila do kapsy, soud nesdílí. Používání mobilního telefonu ve stanici metra či jiného prostředku hromadné dopravy je v dnešní době zcela běžnou věcí, jeho uložení před nástupem do vozu je formou bezpečnostního opatření, které sice v daném případě zloděj překonal, způsob uložení telefonu žalobkyní však soud nepovažuje za neopatrné jednání. Argumentace žalovaného evokuje, že by snad žalobkyně telefon na veřejných prostranstvích, kde by ji mohl spatřit potenciální zloděj, neměla používat vůbec. S takovým náhledem se však soud ztotožnit nemůže. Z uvedených důvodů považuje soud napadené rozhodnutí za nezákonné.
14. Nad rámec výše popsaného a mimo okruh žalobních bodů soud dále poukazuje na vadný postup žalovaného týkající se odsunutí žalobkyni stanovené lhůty k plnění. Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyně zavázána uhradit škodu do 31. 1. 2020. Žalovaný následně odvolání žalobkyně podle § 190 odst. 8 zákona o služebním poměru zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil, současně však do výrokové části svého rozhodnutí uvedl nově stanovenou lhůtu k plnění do 31. 5. 2020. Takový postup je však nesprávný. Bylo-li odvolání zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí potvrzeno, byla potvrzena i původně stanovená lhůta k plnění. Tímto postupem vzniká rozpor mezi plně potvrzujícím výrokem a novým výrokem o lhůtě k plnění. Pokud tedy žalovaný zamýšlel s ohledem na dobu trvání odvolacího řízení odsunout původně stanovenou lhůtu k plnění, měl tak učinit výrokem, jímž by prvostupňové rozhodnutí v rozsahu stanovení lhůty k plnění změnil. Takový postup je mu dle § 190 odst. 8 zákona o služebním poměru umožněn.
15. S ohledem na shora uvedené závěry shledal soud podanou žalobu důvodnou. Napadené rozhodnutí tedy zrušil podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost a věc vrátil podle § 78 odst. 4 s. ř. s. žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný vysloveným právním názorem soudu vázán dle § 78 odst. 5 s. ř. s. Ve věci soud rozhodoval, aniž by nařídil ústní jednání, a to v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., když s tímto postupem žalovaný vyjádřil svůj souhlas a žalobkyně svůj nesouhlas nevyjádřila ve stanovené lhůtě.

16. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle kterého účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
17. V souzeném případě byla žalobkyně úspěšná, proto jí soud proti žalovanému přiznal náhradu nákladů řízení. Ty byly tvořeny zaplaceným soudním poplatkem za žalobu dle příslušné položky sazebníku soudních poplatků ve výši 3 000 Kč a odměnou právního zástupce za 2 úkony právní služby ve výši 6 200 Kč [2 úkony právní služby po 3 100 Kč dle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu], náhradou hotových výdajů ve výši 600 Kč (2 paušály po 300 Kč za 2 úkony právní služby dle § 13 odst. 1, odst. 3 advokátního tarifu), a 21 % DPH z odměny a náhrad advokáta ve výši 1 428 Kč. Celkem tedy náhrada nákladů řízení činí 11 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec dne 3. července 2020

Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu